

Metsä – kunnan hyvinvointipalvelu

Olemme samaa mieltä Haapaniemen (KS 9.4.2025) kanssa siitä, että luonto on Kirkkonummella tärkeä asia ja hyvää työtä on tehty vesistöjen kunnan ja vaelluskalojen elinympäristöjen ennallistamisessa. Samoin siitä, että Kirkkonummen luonto on merkittävä vetovoimatekijä ja tarjoaa paljon potentiaalia erilaisille palveluille. Valitettavasti ehdotettu metsienhoito-ohjeisto uhkaa kääntää erottautumisen luonnon monimuotoisuudella Kirkkonummen tappioksi. Esimerkiksi Helsingissä iso osa Keskuspuistosta ja Vantaanjoen varsista on suojeltu ja järeitä maapuita löytyy nykyään runsastuvasti muistakin metsistä, jopa Länsi-Pasilan ja Töölön väliseltä alueelta.

Termi ”metsien hoito” johtaa harhaan, sen puitteissa tapahtuva toiminta aiheuttaa aina haittaa luonnon monimuotoisuudelle. On kyse ”luonnon hoidosta”, kun metsien monimuotoisuutta lisätään esimerkiksi jaksollisen kasvatuksen eli avohakkuumetsätalouden jälkeen. Esimerkiksi tasaikäisissä kuusikoissa sekä monimuotoisuus että virkistysarvot lisääntyvät, kun osa rungoista kaadetaan maahan, jolloin lehtipuustoa pääsee kasvamaan.

Maapuut ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta ja siten osaltaan estävät yhden lajin, esimerkiksi kirjanpainajien massaesiintymisiä. Toinen tärkeä merkitys virkistys- ja lähimetsissä maapuilla on kulun ohjaaminen ja talleamisen estäminen, jotta taimet ja varvut saavat kasvaa rauhassa. Maapuut suojaavat lehtipuiden taimia hieman jopa kauriilta. Risukot toimivat osin samoin, useimmiten ne ovat metsässä hakkuiden seurausta. Päiväkotien käytössä olevan kodan ympäristössä ovat maapuut ja risut lasten ahkerassa leikkikäytössä: kiipeilyyn, tasapainoiluun, leluina, majojen rakenteluun yms. Siistimisen nimissä hävitetään usein myös pajuja, joiden keväinen kukinta on elintärkeää kimalaisille, joita ilman ei mustikkasatoa tule. Tuore tutkimuskin kertoo, että linnunlaulu tekee ihmisille hyvää. Kun ihmiset ymmärtävät ”risukoiden ja pusikoiden” välttämättömyyden lintujen pesä- ja ruokailuympäristönä, näkevät he ne yleensä uusin silmin. Kunnan pitää edistää lintukannan säilymistä ja hyväksyttävyyttä lisää niin, että ulkoilijoille kerrotaan miksi pensaat ja maapuut ovat tärkeitä.

Metsät ovat kunnan eniten käytetty ja todennäköisesti halvin hyvinvointipalvelu. Vähäiset reittien kunnosta ja turvallisuudesta huolehtimisen kulut eivät ole järkevä peruste huonontaa kunnan omistamien metsien laatua virkistykselle, monimuotoisuudelle ja hiilensidonnalle. METSO-suojelulla on jopa mahdollista säilyttää metsien monet arvot ja saada kunnan kassaan rahaa. ELY-keskuksessa on jo päätetty 450 000 € suojelukorvauksista kunnalle, kunta vaan ei ole saanut suojelupäätöstä tehtyä.

On ylipäätään kummallinen ajatus, että hyvinvointipalvelun pitäisi tuottaa tuloa muutoin kuin hyvinvoinnin kautta. Ei uimahalliakaan vuokrata uimaveden likaaviin rymyjuhliin, jotta kuntalaisille voidaan tarjota uimahallipalveluita.

Kirkkonummen kunnan omistamat ”talousmetsät” ovat pääosin taimikoita ja nuoria kasvatusmetsiä. ”Hoito” aiheuttaisi todennäköisesti pääosin kuluja ainakin parikymmentä vuotta. ”Talousmetsistä” järeää puuta kasvavat Svalbo ja Pahamäki. Svalbo on todellisuudessa aivan asutuksessa kiinni oleva lähimetsä. Pahamäessä monimuotoisuus on niin korkealla, että ELY-keskus on valmis maksamaan sen METSO-suojelusta, vain kunnan päätös puuttuu. Kunnan hakkuusuunnitelmaan on Pahamäestä sisällytetty jopa maakuntakaavan suojeluvaraus ja kahden suojelualueen välinen noin 30 metriä kapea kuvio.